

Sadat vidi ključ za mir na Srednjem vzhodu v roki ZDA

Predsednik Egipta Anvar Sadat trdi, verjetno v soglasju z ostalimi arabskimi vodniki, da morejo mir na Srednji vzhod prinesiti le ZDA.

KAIRO, Egipt. — Ko po končanju državljanske vojne v Libanonu prihaja v ospredje zapet arabsko-izraelski spor, poudarja predsednik Egipta Anvar Sadat — verjetno v soglasju z ostalimi arabskimi vodniki — da morejo posredovati mir na Srednjem vzhodu samo Združene države. Na sestanku s kongresnimi zastopniki ZDA, ki so na poti po Srednjem vzhodu, je Sadat pozval izvoljenega predsednika ZDA, da nastopi "v prihodnji pomladi z ameriškim predlogom" za ureditev spora med Izraelom in Arabci.

Drugi ameriški kongresni delegaciji je Sadat dva dni preje dejal, da so on in drugi arabski vodniki pripravljeno iti na konferenco o Srednjem vzhodu v švicarski Zenevi in podpisati mir z Izraelom. Delegacija, ki jo je vodil sen. A. Ribicoff, je Sadat zagotovil, da ne stavlja nobenih pogojev za pogajanja. Tretji delegaciji Kongresa ZDA, ki jo je vodil demokratiški kongresnik W. Flowers iz Alabame, je Sadat svetoval, naj Kongres ne dela napake s pritiskom na Arabce v "manjših stvarih", kot je arabski bojkot Izraela, ki ni bistven v arabsko-izraelskem sporu.

"V šestih mesecih smo mi lahko v Zenevi in se pogodimo o obsežnem sporazumu," je izjavil Sadat ameriški kongresni delegaciji pretekli teden.

Pri teh Sadatovih izjavah je značilno, da Sirija, ki je stalno proti zmernejšim Sadatovim izjavam trdo protestirala, sedaj tega javno hvali. V tem vidijo nekateri novo arabsko stališče, ki bi naj omogočilo sporazum na Srednjem vzhodu, če bodo pokazali dobro voljo tudi — Izraelci.

V Izraelu opozarjajo ZDA in njihove prijateljke, da Arabci svojega stališča dejansko niso spremenili, da so mu dali le novo obliko, ki bi naj jim pomagala pridobiti podporo v javnosti ZDA in bi tako predstavljala nov pritisk na Izrael.

PREHRANA KRIVA RAKASTIH OBOLENJ

NEW YORK, N.Y. — Na konferenci o prehrani in raku tu pretekli teden je dr. Paul Marks s Columbia University medicinske fakultete dejal, da je polovico smrtonosnih rakastih obolenj pri ženskah in eno tretjino pri moških kriva napačna prehrana.

Zelo mastne jedi so, kot izgleda, v zvezi z nekaterimi vrstami rakastih obolenj.

Očitno je, da je čim bolj naravno in sveže pripravljena hrana najbolj zdrava. Hrana naj bo mešana, njeno uživanje pa zmerno. Treba je vedeti, da človek je, da živi in ne, da živi za to, da bi jedel.

Vremenski prerok

Oblačno z verjetnostjo snežitve, mrzlo. Najvišja temperatura okoli 34 F (2 C).

JAMES CALLAGHAN — Predsednik britanske vlade James Callaghan (na sliki) ima hude težave pri reševanju države iz gospodarskih stisk. Povedal je svojim rojakom jasno in odločno, da ne morejo pričakovati nič dobrega, dokler bodo več porabili, kot ustvarjajo in služijo.

Novi grobovi

Joseph Kozlowski

Včeraj je nenadno umrl na sestanku Collinwood Eagles 60 let stari Joseph Kozlowski s 15500 Lake Shore Blvd., upokojen zaradi slabega srca, mož Charlotte, roj. Hanes, oče Norman Sabatos, Glena, 3-krat stari oče, brat Stelle Kostecki (Akron). Pokojnik je bil rojen v Clevelandu in je bil v armadi tekom druge svetovne vojne, nato pa bil zaposlen pri Fisher Body (Coit Rd.) do svoje upokojitve letos. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Podrobnosti še niso določene. Na mrtvaški oder bo pokojni položen nocoj ob sedmih.

Patricia Hearst pri starših pod varščino

SAN FRANCISCO, Kalif. — V petek je bila Patricia Hearst izpuščena pod varščino 1.5 milijona dolarjev v varstvo svojih staršev, kjer bo čakala na priziv obsodbe zaradi bančnega rop in na sodno razpravo v zvezi s streljanjem tekom reševanja njenih tovarišev v Symbionese Liberation Army, ki sta skušala iz neke športne trgovine odnesti blago, ne da bi ga plačala. Patricia Hearst je pred izpuščitvijo v varstvo staršev dejala: "Bilo bi veliko boljše, če bi bila doma prav zdaj in rada bi bila preko tega, da bi mogla iti domov."

Njen odvetnik Albert Johnson je odklonil vse odgovore na vprašanja novinarjev "iz pravnih razlogov".

Oče in stric Patricie Hearst sta dala 1.5 milijona jamščine v gotovini in bondih zveznemu in državnemu sodišču, predno sta ti pristali na njeno izpuščitev iz zapora v varstvo njenih staršev.

Kitajska obdoližila Sovjetijo poskusov gospodarstva Afriki

HONG KONG. — Vladno glasilo v Pekingu je obtožilo Sovjetsko zvezo, da skuša s spremnitvijo Angole v vojaško oporišče zagospodariti vsej Afriki ter ostro napada Leonida I. Brežnjeva.

Komentar kitajske poročevalske službe kaže, da za enkrat še ni nobene odjuge v odnosih med Moskvo in Pekingom, četudi so v Moskvi na nekaj takega v zadnjih dneh namigavali.

Poštna služba objavila prebitek 15 milijonov

WASHINGTON, D.C. — Poštna služba v naši deželi je prišla v zadnjih letih na slabo ime, pisma, zlasti pa časopisi romajo na naslovnike počasneje kot v dobi, ko nismo poznali sodobnih modernih sredstev. Kljub temu jo glavni poštni mojster Bailar javno hvali, da je v bistvu "zdrava".

Na to zdravje naj bi kazalo 15 milijonov prebitka, ki ga je poštna služba napravila v zadnjih treh mesecih.

Sporni poslanik ZDA v Jugoslaviji odstopil

Poslanik ZDA v SFR Jugoslaviji Laurence H. Silberman je odstopil in predsednik Ford je odstop sprejel.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Gerald R. Ford je pretekli teden sprejel odstop poslanika Laurence H. Silbermana v Jugoslaviji. Državno tajništvo je objavilo, da bo odstop stopil v veljavo z nastopom novega predsednika ZDA J. Carterja 20. januarja 1977. Objava odstopa naj bi imela namen zmanjšati napetosti in trenja med Washingtonom in Beogradom.

Laurence H. Silberman, 40 let stari pravnik, bivši zvezni javni tožilec, je bil imenovan za poslanika v SFR Jugoslaviji maja 1975 in je bil prvi nepoklicni diplomat na tem mestu.

Do trenj z jugoslovanskim režimom je prišlo, ko je ta dal prijeti ameriškega državljanca inž. Laszla Totha lansko poletje in ga obdolžil gospodarske špijonaže. Poslanik Silberman je bil prepričan, da za tako obtožbo in njej sledečo obsodbo ni bilo nobenega resničnega vzroka. Po njegovem je bil državljani ZDA inž. Laszlo Toth prijatelj, zaprt in obsojen na 7 let in pol zapora brez vsake krivde. Odločno se je zavzemal za njegovo izpuščitev in slučaj letos v juniju iznesel javno pred skupino ameriških gospodarstvenikov na obisku v Jugoslaviji, ko jim je govoril na konferenci na Bledu v Sloveniji.

Jugoslavija je pod pritiskom ZDA L. Totha pomilostila in ga "izgnala", pa Washington tudi sporočila, da želi Silbermanov odpoklic. Washington je svoje poslanika v Beogradu javno podprl, pa se je sedaj le odločil za njegov odhod iz Beograda, da bi omogočil normalizacijo odnosov z Jugoslavijo.

Porast cen pretekli mesec le 0.3 odstotka

Cene vsakdanjih potrebščin so v oktobru porastle za 0.3% in so za 5.3% višje, kot so bile pred enim letom.

WASHINGTON, D.C. — Pritisk inflacije je v oktobru dalje popuščal in dosegel letno raven 3.6%; porast za zadnjih 12 mesecev je bil najmanjši od aprila leta 1973, predno je inflacija dobila svoj veliki zagon in nam v kratki dobi pognala cene nazgor za okoli eno četrtino pri vseh rednih vsakodnevnih potrebščinah.

Indeks povprečnih cen vsakodnevnih potrebščin je v oktobru dosegel 173.3, kar pomeni, da je bilo treba za blago, za katero smo plačali leta 1967 \$10, plačati pretekli mesec \$17.3. Za dobo komaj 9 let je to ogromna razlika, ki jo vsi čutimo, najbolj seveda tisti, ki svojih dohodkov ne morejo večati v skladu s potrebami. To velja v prvi vrsti za upokojeince in vse, katerih delovna sposobnost je omejena.

Glavni vzrok porasta cen v oktobru je povišanje cen novih avtomobilov, naravnega plina, elektrike, prevoza, svežega sadja in zelenjave.

Cene so v začetku leta rastle počasi, v marcu le za 0.2%, v razdobju april-avgust na mesečni ravni 0.5%, v septembru 0.4% in zadnji mesec 0.3%. Če bo pri padanju pritiška inflacije ostalo, utegnemo doseči za leto 1976 letno povprečno raven 5%, kar bi bil za sedanje razmere uspeh.

Na Tajskem študentje pred sodišče

BANGKOK, Taj. — Predsednik vlade Tanin Kravixien je pretekli teden povedal, da bo 323 študentov obtoženih in sojenih zaradi "podtalne dejavnosti" proti državi in obstoječemu redu.

Opozicija ne bo imela mesta v njegovi vladi, je dejal Tanin. Njegova vlada se ravna pri vodstvu dežele po zakonih vojnega stanja.

Štrajk proti GMC končan po 12 urah

DETROIT, Mich. — Unija avtomobilskega delavstva in General Motors Corporation sta se sporazumela in štrajk v 16 ključnih tovarnah je bil po 12 urah v petek končan.

SOVJETIJA PREKLICALA DIPLOMATU ZDA VIZO

Sovjetska zveza je preklicala vizo članu poslaništva ZDA v Moskvi očitno kot odgovor na odklonitev vrnitve v ZDA sovjetskemu zastopniku pri ZN v New Yorku zaradi "neprimerne dejavnosti". Odnosi med obema glavnima silama sveta so trenutno nekam trdi in robati.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je preklicala vizo starejšega uradnika poslaništva ZDA očitno v odgovor na sličen nastop ZDA proti sovjetskemu diplomatu pri Združenih narodih v New Yorku.

Marshall Brent, 44 let stari svetovalec poslaništva ZDA v Moskvi, ki govori tekoče rusko in kitajsko, je bil obveščen o preklicu ruske vize tekom svojega obiska v ZDA.

Državno tajništvo v Washingtonu je preklicalo vizo Svjetoslavu A. Stepanovu, svetovalcu pri zastopstvu Sovjetske zveze pri Združenih narodih v New Yorku, ko je bil izven ZDA v preteklem avgustu. To je storilo, ker je bil Stepanov zapleten v "neprimerne dejavnosti".

Ukrepa Washingtona in Moskve kažeta na slabšanje odnosov med ZDA in ZSSR, odkar je detenta prišla v ZDA na slab glas tekom letošnje volivne kampanje. V ta okvir je treba verjetno vključiti tudi težave, ki jih ima ameriška razstava v Moskvi za 200-letnico ZDA. Obisk te razstave je izreden, dolge kače so od prvega dne čakale pred vhodom. To ni šlo sovjetskimi oblastem v račun in so morali razstavo sredi tedna zapreti, ko je nekdo bajne sporočil, da je nekje na razstavišču postavljena bomba. Sovjetska policija je prišla in vse preiskala, pa nič našla.

Zastopnik razstave je dejal, da je preteklo sredo pred "bombnim svarilom" že ob osmih zjutraj čakalo pred vhodom na razstavo toliko ljudi, da je policija odsekala dolgo kačo čakajočih, ker da nimajo izgleda, da bi mogli še tisti dan na razstavo. Svarilo o bombi je poslalo notranje ministrstvo ob 12.24, posebna varnostna skupina, ki bi naj razstavišče preiskala, pa se je prikazala šele ob 4.05.

Težave povečuje še to, da ZDA trenutno nimajo v Moskvi poslanika, ker je W. J. Stoessel Jr. odšel na novo službeno mesto v Bonn, njegovega naslednika Malcolm Toona, poslanika ZDA v Izraelu, ki ga je Ford

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Klub upokojeincev v Newburghu ima sejo v sredo, 24. nov., ob enih popoldne v Slov. Nar. Domu na E. 80 St.

Poročena 40 let —

G. Vincent in ga. Vida Sfiligoj s 35055 Chardon Road, Willoughby, Ohio, sta obhajala v nedeljo, 21. novembra, 40-letnico svoje poroke. Čestitamo in jima želimo, da bi zdrava dočkala tudi zlato poroko!

Lep uspeh —

Včerajšnji koncert ženskega pevskega zbora "Dawn" v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue je lepo uspel ob polno zasedeni dvorani navdušenega občinstva. Pri koncertu je sodeloval prijubljeni "Slovanov oktet", Zboru Dawn in njegovemu pevovodji g. Franku Zupanu iskrene čestitke! Čestitke tudi Slovanovemu oktetu in njegovemu vodji g. Janezu Rigerju!

Vlom pri dentistih —

V soboto preko noči so vlomili v urad dentista dr. P. I. Feldmana na 6626 St. Clair Avenue odnesli 7 unč zlata, večjo količino srebra in zobnih svedrčkov. Slični vlomi so bili tekom konca tedna izvršeni še pri treh drugih dentistih na področju Velikega Clevelanda.

Nagrade na festivalu

pri Sv. Vidu so dobili — Prvo 1,000 F. Persel, 19421 Chicasaw Ave.; drugo \$500 O. Blak Furniture Co., 6612 St. Clair Ave.; po \$100: J. Karpinski, 1176 Norwood Road; Dan T. Postotnik, 6926 Hecker Ave.; Mike Sadowsky, 1140 East 67th St.; Willie & Tom; Paulette Edwards, 10302 Manor Avenue.

Purane so dobili: Tonček Zgoznil, 1161 Norwood Road; Ivana Kopec, 5902 Prosser; Frances Cerar, 5336 Thomas St.; Kay Ubic, 1426 East 55th St.; Diane Prijatelj, 6507 St. Clair Ave.; Kay Goldakowski, 6213 Wilbur Ave.; Michael Sekara, 5219 East 335 St.; Josephine Stepic, 1114 East 67th St.; Frank Turek, 986 Bryn Mawr Ave.; Don Ansec, 6128 Glass Ave.; "punčke" sta dobili: Stella Rupe, Rose Popik, 1188 Norwood Rd.

Industrijska produkcija v zadnjih dveh mesecih nazadovala

WASHINGTON, D.C. — Po uradnih podatkih je industrijska produkcija v oktobru padla za 0.5%, v septembru pa, kot so naknadno dognali, za 0.2%. Zaloge blaga so se v istem razdobju povečale.

"Odmor" v našem gospodarstvu je torej očiten in upanje v njegov nagli konec je ponekod začelo pešati. Gospodarski strokovnjaki govorijo o potrebi posebnih poživilnih ukrepov v obliki znižanja davkov in povečanja zveznih programov.

Gradnja hiš je zopet zastala

WASHINGTON, D.C. — Gradnja hiš in novih stanovanj je sredi leta nekaj pohitela, pa je zopet začela zastajati. V oktobru je znašal ta zastoj 4%, prav tako se je zmanjšalo število novih dovoljenj za gradnjo za 4%.

Trgovci z nepremičninami trdijo, da bo kljub omejeni gradnji domov in stanovanj prodajnih letos do 3 milijone enodružinskih hiš.

VESELA IN DOBRE VOLJE — Izvoljeni predsednik Jimmy Carter in njegova žena Roselyn sta dobre volje in nasmehana v krogu svoje družine in prijateljev tekom kratkega odmora. — Jimmy Carter se bo danes sestal v Beli hiši s predsednikom G. R. Fordom.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

NABOČNINA

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanada in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; 7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 174 Monday, Nov. 22, 1976

Dr. Ljubo Sirc:

"Zgodovinski kompromis" in osvobodilne fronte

I.

V zvezi s položajem v Italiji je univerzitetni profesor v Glasgowu dr. Ljubo Sirc poslal nekaterim uredništvom angleških listov dokumentarno informativni članek, katerega glavne misli objavljamo:

Če naj sklepam po tem, kar vem, je Berlinguer povsem drugačne sorte komunist, pošten mož, ki se po svojih močeh trudi pomagati Italiji iz zagate. Vsaj eden mojih italijanskih prijateljev je tega mnenja. Ko sva se srečala, je dejal: "Berlinguer je s komunisti, nemara s komunisti zato, ker meni, da mu daje to največ možnosti za pospeševanje napredka." Očividno je enakega mnenja tudi italijanski dopisnik London Catholic Herald, ki je v svoji izdaji od 23. julija o Berlinguerju in njegovih tovariših napisal, da so "marksisti, iščoci resnično krščanstvo."

Junija 1976 pa je Berlinguer v BBC oddaji Panorama dejal nekaj, kar me je zbudilo v ušesa. Ko so ga vprašali, kako namerava doseči "compromesso storico" z demokratsko stranko, je poudaril, da ta kompromis ne pomeni sporazuma samo s partijo kot tako, ampak tudi — in morda predvsem — s širokimi katoliškimi masami. To mi je zvenelo domače in sem se spomnil na dobo, ko sem sodeloval z našimi komunisti v slovenski Osvobodilni fronti.

Moja odporiška skupina, nacionalistično levo krilo, se je pridružila Fronti avgusta 1941, a je naneslo, da ne za dolgo. V naše začudenje so nam proti koncu leta 1941 sporočili, da je Osvobodilna fronta prevzela nadoblast nad Slovenijo in da bo smatran za izdajavca in "inkvidiran" vsak, ki bi se boril proti nemškimi in italijanskim okupatorjem izven Fronte. Mi smo protestirali in so nas izključili iz OF. Ta odlok, ki ga je izdala partija že maja 1941, kot trdi Milovan Djilas (Memoir of a Revolutionary, New York 1973, str. 388), je bil povsem v skladu s Titovo zahtevo, naj komunistična partija pripravi prevzem oblasti po nemškem porazu in prepereči to vsaki drugi stranki ali organizaciji.

Nato so slovenski komunisti začeli ubijati vsakogar, ki jim je bil ali bi jim mogel biti naproti ter vsepovsod razglašali, da je zdaj potrebno edinole narodno edinstvo in da celo ne more/biti govora o razpravljanju o socialnih reformah. Najprej se je njih bes usmeril proti socialdemokratom, kasneje pa so postali najvažnejša tarča vodje katoliške stranke, spčetka ne še najvažnejši, da bi tako ločili katoliške mase od vrhunskih osebnosti. Na strani 870 v drugem zvezku svoje knjige Ukana, Ljubljana 1971, piše bivši partizanski častnik Tone Svetina o delu Slovenije: "Prebivalci, čeprav, pobožni, so bili s srcom za upor. Potem je prišlo do političnih in vojaških napak, ki se jih je (neki partizanski poveljnik) spominjal z grenkobo... Po nepotrebnem so pobili precej ljudi, namesto, da bi jih bili skušali pridobiti... Ljudje so skrivnostno izginjali." Vsaj še ena knjiga, izdana v Jugoslaviji, na Reki 1963: Branko Copic, Bela oblast, opisuje podobne masakre drugod v Jugoslaviji. Namen le-teh je bil ločitev mas od voditeljev in pa podreditve z ustrahovanjem.

"Zgodovinski kompromis" je obstajal v sodelovanju krščanskih socialistov s komunisti, dokler je trajal ta pogrom na nelevičarsko krilo "klerikalcev". Vodja krščanske skupine v Osvobodilni fronti je bil Edvard Kocbek, pesnik in profesor. Pod vplivom francoskih katoliških mislecev je postal pristaš neke vrste nedoločnega socializma. Predvojno jugoslovansko vlado, vključno njene slovenske glave iz SLS je imel za izprinjene in nazadnjaške. Izražal se je (kar še vedno dela) nekako romantično; svoje zaveznitvo s komunizmom je na primer takole opisoval: "Bili smo med prvimi kristjani v Evropi, ki so tvegali širjenje zamisli o krščanski ljubezni sosedu do slehernega sosedu in temeljli naše religiozne zemske povezave na duhovnem dialogu." Ampak ti njegovi novi sosedje so bili njegovi somišljeniki.

Kaj se je godilo leta 1943, je popisal leta 1975 v intervjuju, objavljenem v Trstu, zunaj dosega jugoslovanskih oblasti. Bilo je o priložnosti njegove 70-letnice, ki ga je v to nagnila zavest krivde in odgovornosti. Slovenska komunistična oblast ga je zaradi tega ostro napadla in ga obtožila, da je izdajavec, goljuf in vsekar brezpomemben. Vzeli so mu potni list in zgodilo bi se mu še kaj hujšega, da mu ni priskočilo na pomoč zahodno javno mnenje, predvsem Heinrich Boell.

Medtem ko so komunisti skušali že od vsega početka polastiti se vodstva v Osvobodilni fronti, so šele

l. 1943 prišli javno na plan in zahtevali od Sokolov in krščanskih socialistov, naj podpišejo izjavo, da formalno priznavajo prioriteto partije v Osvobodilni fronti in da razpuščajo njihovi dve skupini. Kocbek je dejal, da se je komunistična partija posluževala "prikritega terorja" in je končno podpisal, "da bi preprečil sovražstvo med skupinami in cepljenje v lastni skupini, posebno pa, da bo zaustavil fizično in psihično nasilje proti nam."

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

V novem šolskem letu na Državni slovenski gimnaziji v Celovcu 28 dijakov več kot lani

WICKLIFFE, O. — Kljub temu, da je pritisk na Slovence na Koroskem zadnje mesece izredno hud in strupen, se je letos vpisalo na slovensko gimnazijo v Celovcu 18 učencev več kot lani. Kako je to mogoče? Eden od odgovorov bo verjetno tudi ta, da so, kot pravi ravnatelj dr. Hornboeck: "V zaupanju na obljubljeni pomoč AMERIŠKIH SLOVENCEV, sprejeli v Dijaške domove vse, ki so se priglasili. Družba sv. Mohorja je obljubila 210.000 šilingov (približno 12.000 dolarjev) podpore revnejšim družinam oziroma študentom. Če tega ne bi storili, bi imela Slovenska gimnazija en prvi razred manjši!" Tako poroča ravnatelj Družbe sv. Mohorja. Ne omenja pa, da si je morala družba ta denar sposoditi, ko ima sama že drugih dolgov dovolj!

11. decembra letos bodo priredili v Torontu — kot to delajo že nekaj let — posebni banket ali KOROSKI VEČER, ki naj prinese primerno vsoto, ki si jo je Toronto namenil zbrati za pomoč revnim študentom. Lani so odposlali v Celovec 5.000 dolarjev. Prepričan sem, da bodo tudi letos napravili vse, da dosežejo isto vsoto. G. in ge. Osredkar gre za to nesebično delo iskrena zahvala nas vse!

In mi v Združenih državah? Pričeli smo in prvi, ki je "besedo sprožil", poslal to prošnjo v slovenski svet, je bil dr. Milan Pavlovčič na svoji slovenski oddaji in jo še pošilja. Bog daj, da bi se daleč slišala in da bi tudi mi v Clevelandu in po ostalih slovenskih naselbinah naredili svojo dolžnost. Kaj bolj bolji nemurje; kaj boli jezi rdeče kot to, da se domovi Mohorjeve polnijo z mladino, ki hodi svojo slovensko in krščansko pot! Slovenska gimnazija s skoraj 500 učenci je dokaz, da Slovenci tudi, če jih po 14. novembru t.l. na Koroskem ne bo več (mislim v državnih statistikah in popisih) še živijo in bodo živeli v svojih treh letih dolinah na zemlji, ki je njihova že več kot 1000 let.

G. Dušan Svetlič mi med drugim piše: "Vendar že," sem dejal, ko sem bral Vaš poziv v korist revnim slovenskim koroskim dijakom v Mohorjevih domovih... Mi Slovenci, kot eden najmanjših in zatiranih narodov, bi morali v prvi vrsti skrbeti za nas same; za naš tisk, naše domove, za naše nesrečneže v ogroženih pokrajinah: Koroski, Primorski in Beneški Sloveniji in ker nismo bogati, bi morali v prvi vrsti vsmerjati naše male možnosti za te naše ogrožene kraje..." Tako g. Svetlič in kaj naj še k tako pomembnim besedam dodam?

Dobil sem še več zelo spodbudnih pisem, ki jih bom ob priliki citiral. Posebno sem bil vesel obiska starejše gospe, ki je naprosila enega od sorodnikov, da jo je pripeljal, da je tako lahko osebno izročila svoj dar. Več od dobre slovenske staronaseljenke, ki v vseh dolgih in težkih letih ni pozabila svoje zvestobe slovenski zemlji in to tako plemenito izpričala, komaj moremo reči dostojni: Bog plačaj! Pa spet drug primer: Poklical me je rojak,

kem vincu, dočim jih kovač izza ogla opazuje in oponaša. Kar nenadoma se pa kovač prikaže in položi težko roko na sina Janeza rekoč:

Zdaj študirani fantiček
pojdeš k meni se učiti.
S kladivom boš pesmi pisal,
z mehoma si srca hladil;
a z rokavom čelo brisal,
ko ti znoj ga bo rosil.

Tretje dejanje se vrši v kovačnici. Janez je postal iz študenta kovač. Ob zvokih kladiva obuja sladke spomine na ljubljanske pustolovščine. Med drugimi tudi poje:

Študent sem bil, zdaj sem
kovač,
adijo bukke, šola.
V klopek ne bom več trgal
hlač,
adijo šolska smola.

Gospod ne bom in ne baron,
to me je že minilo,
ne smem v kavarno, ne
v salon,
kovaško motorilo.

Oče se mu pri tem moledovanju posmehuje. V tem pa vstopijo njegovi bivši sošolci Krok, Zejko in Mucek. Predstavijo se Janezu vsi po vrsti. Krok je že profesor medicine na Dunaju, očim Zejko in Mucek še vedno "inventarita" okoli litrov in mastnih krač. Janez jim odgovarja, da je zadovoljen s svojo usodo, čeravno je črn kot rogač. Končno jih kovač povabi na kozarec vina, nakar skupno zapojejo:

Bog živi vse luštne ljudi,
a najprej naj očka kovačev
živi.
On sina ima, oj sina brhkega;
ima pa tudi vinca, ki srce
nam krepča.
Živijo, živijo, živijo!

Frank Česer

Cankarjev večer

WICKLIFFE, O. — "Kdor ljubi svojo domovino, je z enim samim objemom svoje misli obseže vso; ne samo njo, temveč vse, kar je kdaj ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdružljiva; v en sam kratak utrip srca je stisnjeno vse — mati, domovina, Bog"

Tako je zapisal o svoji domovini, o ljubezni do nje, matere in Boga — naš največji slovenski pisatelj Ivan Cankar, katerega 100-letnice rojstva se letos spominjamo Slovenci doma, v zamejstvu in zdomstvu. Prav je, da se je dramsko društvo LILJA odločilo, da nam na svojem večeru prikaže pisatelja, ki je obenem naš največji slovenski dramatik — v odlomkih Cankarjevih del, ki jih bodo brali in izvajali člani društva, predvsem mlajši; uvodno besedo o Cankarju pa bo spregovoril dr. Matej Resman.

Večer bo v petek, 26. novembra, ob pol osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Lepo vabijo yso slovensko javnost na to kulturno prireditev, ki naj prikaže največjega mojstra slovenske besede tudi nam, ki smo odtrgani od domovine, a ne od ljubezni do nje; saj je tudi v našem sreju, v kratkem utripu srca stisnjeno vse, kar je vredno človeške ljubezni: mati, domovina, Bog! S tem vzklikom je Cankar jasno pokazal, da je bil v vseh elementih krščanstva, pa naj ga danes nekateri še tako maliciozno in si ga še tako svojijo...

Cankar je s "klanca siromakov zavpil v svet slovensko bolečino". Da bi jo svet videl in slišal. Da bi jo slišali in videli tudi mi, ki smo "kamen, ki ni bil izlučen iz skale..." Skale slovenskega telesa in duše.

M. J.

— V državi Wyoming so dobili prvi časopis leta 1869.

"Doprinos Slovencev v Ameriki ob njeni 200-letnici": na razstavi v Chicagu

CHICAGO, Ill. — To je bilo letošnje geslo naše razstave na Navy Pier-u v Chicagu. Naš kulturni paviljon je bil posvečen pozdravu Ameriki od Slovencev za 200-letnico njene neodvisnosti. Sredi paviljona je visela velika, 6 čevljev v premeru, okrogla slika našega Bleada; je izgledala kakor ogromen lesen krožnik. Na obeh straneh sta viseli dve veliki slike naših pokrajin. Ena je predstavljala severno steno Triglava, druga pa izviri Soče. Ena slika je delo mojega sina Petra, ostali dve sta pa moje delo. Na vsaki strani sta stala dva stebra okrašena z našo slovensko trobojnico in nad stebri je stala na eni strani slika našega duhovnega velikana škofa Barage, na drugi strani pa slika našega politika Lovšeta. Pod vsemi temi slikami so pa stale krizanteme in zelenje. Sredi na mizi smo imeli velik lepak z napisom: *The Contribution of Slovenians to the Declaration of Independence*. Pod tem naslovom je bil opis o vsebini našega doprinosa Ameriki. Hvala g. prof. Grumu, da nam je pripravil fotokopije iz dr. Felicijanove knjige in vse na kratko in jedrnatop opisal glavne stvari o našem doprinosu Ameriki. Moj sin Tomaž je obiskovalcem razlagal ta naš doprinos. Ko nas je prišel pozdravit v naš paviljon g. župan Daley, mu je gđ. ljubka Barbka Remec, slovenska princesa Navy Piera v narodni noši pripelala rdeč nagelj. Otroci slovenske šole, v narodnih nošah, so pa županu zapeli pod vodstvom p. dr. Vendelina našo slovensko pesem. Vsa ta dekoracija je bila krasno zamišljena in narejena, čestitke g. Aditu Kranjcu za tako uspešno, odlično delo. Z zadovoljenjem lahko rečemo, da je bil naš paviljon izmed 55 narodov, ki so tam razstavljali, najboljši, hvala Bogu!

Kakor navadno smo tudi letos v jedilnem paviljonu skoraj vse prodali in čisti dobiček je šel zopet v dobrodelne namene. Da je bil uspeh odličen, moram izreči prisrčno zahvalo vsem sodelujočim: ge. Veri in g. Lojzetu Gregoriću, ge. Rusovi in njeni hčerki Metki, ge. Zibertovi, predsednici Oltarnega društva, ki vsakemu rada pomaga, in podpredsednici ge. Zorko, ge. Mavec, ge. Stražišar, gđ. Josefine Mokorel, ge. Koveljevi, ge. Petrič, ge. Joži Vavčičevi in njenemu sinu Franku, ge. Žerdinovi, gđ. Ančki Ahacič, ki je obhajala tedaj 89. rojstni dan, (sedaj stopa v 90. leto čila, delavna in vedno požrtvovalna), ge. Gizelli Hožjan, gđ. Ceciliji Mertik, ge. Breči Modic, ki je zopet letos razstavljala svoja dela v bakru, sinu Tomažu, snahi Anici, g. Tonetu Gabru, gđ. Lučki Radoš in njenemu bratu Jožetu Radoš in Tončku Gregoriću.

Posebna zahvala in naše prisrčne čestitke pa naši slovenski učiteljici ge. Anici Gaber, letošnji slavnostni nagrajenki Radio kluba, ki je vedno pripravljena priskočiti na pomoč in delati in učiti.

Iskrena hvala g. in ge. Jazbec za vso pomoč, ki sta nam jo nudila. Ga. Jazbec je razstavljala svoja krasna ročna dela. Umetniška, slikarka ga. Bucikova je v bazarju razstavljala svoja dela in portretirala obiskovalce. Zahvala tudi vsem našim mladim radijskim pesalcem, pod vodstvom ge. Corinne Leskovar, ki so tako čudovito lepo podali naše slovenske plesne. Nova dvorana na Navy Pieru, kjer so nastopali pesalci, je res lepa, veličastna z lepim razgledom na Michiganško jezero.

Čisti dobiček smo razdelili sledečim: 200 dol. za slovenske

bogoslovce, 100 dol. za Rožmanov zavod v Argentini, 150 dol. za Baragovo beatifikacijo, 50 dolarjev za Slomškovo beatifikacijo, 150 dol. za našo farno cerkev sv. Štefana. Vsem naj dobri Bog stotero poplača! Slovenci v Chicagu smo se zopet letos lepo predstavili!

Metoda Fischinger

IZ NAŠIH VRST

Milwaukee, Wis. — Spoštovano uredništvo! Slovenski frančiškani v Milwaukeeju z veseljem beremo Ameriško Domovino in radi obnovljamo naročnino. Priložen je ček za eno leto.

Z najlepšimi pozdravi in željami!

Fr. Beno Korbič ofm

Wickliffe, O. — Spoštovani! Prilagam ček za obnovitev enoletne naročnine. Ameriško Domovino vedno težko pričakujemo in jo z veseljem beremo.

Želimo ji mnogo nadaljnega uspeha in da bi še dolgo ostala slovenska!

Lep pozdrav!

Avzug Dragar

Cleveland, O. — Spoštovani! Pošiljam ček za enoletno naročnino in prilagam dar v pomoč listu.

Zelo želim, da bi Ameriška Domovina še dolgo izhajala in nam prinašala lepo slovensko branje.

Lepo pozdravljam vse pri listu, ge. Debevec pa želim ljubelega zdravja.

Vaš dolgoletni naročnik

Joseph Trebec

Barberton, O. — Cenjeno uredništvo! Čeprav mi naročnina poteče šele čez dva meseca, jo obnavljam že sedaj za prihodnje leto 1977.

Ameriško Domovino imam rada, saj mnogo zanimivega izvem iz nje. Prinaša mi vse krajevne in svetovne novice, lepe poučne članke ter dopise pridnih poročevalcev kot so: Toti Stajerc, Tone Osovnik, Peter Selak in drugi. Zelo rada tudi berem članke č. sestre Lavoslave.

Večkrat sem že mislila, da bi sama kaj napisala za Ameriško Domovino, pa se kar težko odločim. Želim pa Vam danes napisati, kakšne vtise sem prinesla z obiska Slovenije letošnje poletje.

Ljudem v naši stari domovini se na splošno kar dobro godi, z malimi izjemami seveda. Dela in zaslužka je povsod dovolj za vse, ki so zmorni delati. Plače so dobre, čeprav je vse zelo drago, še dražje kot tukaj. Pa si kljub dragini ljudi vse privoščijo. Kako dolgo bo to šlo, je pa uganka. Najbolj me je bolelo to, da sem po nekaj dobrih katoliških družinah namesto križa na steni videla podobo Tita.

Želim Vam mnogo nadaljne sreče pri izdajanju Ameriške Domovine. Lepo pozdravljam uredništvo ter vse dopisovalce in poročevalce.

Frances Osaben

Japonska in EGS v ladjedelstvu

V letu 1960 so ladjedelnice na področju EGS izdelale približno 50.9% ladij od vse svetovne proizvodnje. Delež proizvodnje japonskih ladjedelnice je tedaj znašal le 21.6%. V letu 1975 pa se je s 49.4% svetovne ladijske proizvodnje Japonska prebila na prvo mesto v izdelavi ladij, medtem ko je doprinos ladjedelnice v EGS padel na 22.3%.

Letos se je še povečala razlika, saj se je delež japonskih ladjedelnice povečal na 50%. Medtem ko se je v Zahodni Evropi proizvodnja v ladjedelnicah še zmanjšala, saj ne vedo, kam bi z odvečnimi zmogljivostmi za izdelavo ladij.

KROMPIR NAŠ VSAKDANJI

Krompir je še vedno naše najbolj običajno živilo. Znan je rek, da ima neumni kmet najdebelejši krompir, manj znane so druge "skrivnosti" krompirja, predvsem, kako naj ravnamo z njim.

Ker krompir vsebuje precej vitaminov, je dobro, če ga kuhamo z lupino, ker so vitamini zbrani tik pod njo. Če ga pred kuhanjem lupimo, naj bo lupina čim tanjša, saj imamo pripravne lupine nožičke. Lupimo ga tik pred kuhanjem in vedno dobro opranega, da ne umažemo svetlega mesa in tudi rok. Olupljene polagamo v mrzlo vodo, da ne porjavi. Tudi kockamo ga šele, predno ga denemo v lonec. Med vrenjem naj vodo sega le dve tretjini visoko, pokrovka pa naj se tesno prilaga posodi. Oganj zmanjšamo, krompir naj se pari.

Ko se krompir zmeha, vodo odlijemo, lonec odkrijemo, da sopara izhlapi in se krompir osuši. Ponudimo ga takoj, takrat je najboljši. Če pa čaka na zamudnike, lonec pokrijemo s

prtičkom, ne s pokrovko, ker se na njej nabere sopena, ki kaplja nazaj v lonec in krompir zmoli. Krompir je najboljša priloga k mesu in kadar je meso drago, je krompir dober kot samostojna jed, z ocvirki, s kislo smetano, s solatami in pripravljen na vse mogoče načine, v juhah, omakah, cmokih, pečenicah, ocvrt, pražen, pečen.

Ali je krompir res redilen? Strokovnjaki, ki so ocenjevali priloge, riž, testenine, kruh in krompir po kalorijah, so postavili krompir na zadnje mesto. Kaloričen postaja šele, ko mu dodajamo maščobo, ga polivamo s sokom pečenke ali mastnimi drobtinami, ga pražimo na premo ogreti maščobi, kar povzroči, da jo krompir hlastno vpija in si ob tem nabere število kalorij.

Priprava krompirja je res enostavna, važno pa je, da izberemo pravo vrsto in da pravilno postopamo. Da nam le krompirja ne bi manjkalo, smo na Slovenskem v težkih časih preizkušeni dostikrat rekli!

KOLEDAR

društvenih prireditev

NOVEMBER

26. — Slovenski narodni dom na 80. cesti priredi ples ob Zahvalnem dnevu.

DECEMBER

5. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert ob 40-letnici obstoja zbora v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

11. — Društvo sv. Marije Magda-

lene št. 162 KSKJ priredi običajno božičnico za svoje mladinsko članstvo do starosti 15 let ob dveh popoldne v družabni sobi avditorija pri Sv. Vidu.

12. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima božičnico za svoje članstvo v avditoriju pri Mariji Vnebovzeti.

20. — Cleveland, Ohio
St. Cyril and Methodius No. 191 Christmas party at 7 p.m. — Slovenian Home, Recher Avenue.

31. — Slovenski narodni dom na 80. cesti priredi Silvestrov večer s plesom.

31. — Baragov dom in Klub priredita Silvestrovanje v Baragovem domu na St. Clairju. Začetek ob sedmih zvečer. Igrajo dekleta kot lani.

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igra "Alpski sekstet".

1977

JANUAR

22. — Upravni odbor Slovenske pristave priredi "Pristavsko noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

FEBRUAR

5. — Štajerski klub priredi predpustno veselico v avditoriju pri Sv. Vidu. Ves običek je zopet namenjen bolnim slovenskim rojakom.

11.-13. — Smučarski izlet Slovenskega športnega kluba v Blue Mountain, Ontario.

MAJ

1. — Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

Šibkosti obrambe NATO

WASHINGTON, D.C. — Sen. Sam Nunn (demokrat iz Georgije) in sen. Dewey Bartlett (republikanec iz Oklahome) sta po pregledu položaja v Evropi prišla do zaključka, da je obramba NATO na nekaterih točkah tako šibka, da bi utegnili privabiti sovjetski napad. Pozvala sta k takojšnji okrepljeni obrambi na teh točkah.

Skupina za podpiranje Združenih narodov je med tem prišla do zaključka, da so ZDA in ZSSR v oboroževalni tekmi in da bi naj to ustavile s sporazumno zamrznitvijo sedanjega stanja.

VESTI
IZ SLOVENIJELadjeve Splošne plovbe
400.000 ton nosilnosti

Splošna plovba, slovensko ladjarsko podjetje, pomlajuje svojo mornarico; naroča nove ladje ali pa kupuje že rabljene, vendar dobro ohranjene in modernizirane ladje. Z nabavo ladij zamenjuje stare, a hkrati tudi povečuje svojo tonažo. Njeno ladjeve obsega sedaj 26 ladij s skupno nosilnostjo 400.000 ton.

Tako se je Splošna plovba uvrstila med prva jugoslovanska plovna podjetja. Danes zaposluje že okoli 1.400 ljudi, od tega 1.100 pomorščakov. Letos so se njeni dohodki povečali za 17% v primerjavi z lanskimi. Podjetje je doseglo tudi lep doprinos v devizah, saj je ta presegel 70 milijonov dolarjev.

Novo ladjeve naroča Splošna plovba v tujih ladjedelnicah, predvsem na Japonskem, poprej tudi v Španiji. Pogoji, ki jih dajajo japonske ladjedelnice — v tem primeru ladjedelnicca Fujinagato — so ugodni; saj dovoljuje ta daljše odplačilne roke. Poleg tega pa so Japonske ladjedelnice glede kakovosti svojih izdelkov na dobrem glasu. Jugoslovanske ladjedelnice so močno zaposlene s tujimi naročili.

Lani je Splošna plovba naročila na Japonskem 5 sodobnih linijskih ladij z nosilnostjo po 18.487 ton. Tri takšne ladje se plovejo pod jugoslovansko zastavo, in sicer "Velenje", "Maribor" in "Kranj". V ladjedelnici Fujinagato sta v delu še dve ladji enakega tipa, in sicer "Celje" in "Kamnik". Računajo, da bo "Celje" splavljena še v teku tega meseca, a dograjena čez dobre tri mesece.

Zadnja v vrsti petih bo ladja "Kamnik", ki jo bo Splošna

plovba prevzela v poletnih mesecih prihodnjega leta.

Splošna plovba je letos povečala svoje ladjeve z nakupom 4 dobro ohranjenih ladij za prevoz hlodovine in razsutih tovarov. Med temi je tudi ladja "Kočevo", ki plove na redni liniji Jadran-Zahodna Afrika. Prevaža namreč eksotično hlodovino za potrebe jugoslovanske, pa tudi italijanske lesne industrije; saj dovažajo njene ladje eksotičen les tudi v Benetke.

Let v negotovost

Z vrha Grintavca, najvišjega vrha v Kamniških planinah, sta se spustila dva "zmajarja" 24. oktobra. Starejši je srečno prjadral v dolino, mlajši pa je tresčil v grapo pod vrhom in se težko ponesrečil.

Spomenik Kosovelu

V Sežani so 23. oktobra "pesniku Krasa" Srečku Kosovelu ob 50-letnici njegove smrti odkrili spomenik, v prenovljeni stari sežanski šoli, kjer se je pesnik rodil, pa so odprli Kosovelovo spominsko sobo.

Beli zajci niso bili privid

Ormožanci, ki so pogledali 26. oktobra v zgodnjih jutranjih urah skozi okna, niso bili na jasnem, ali vidijo prav ali ne. Po cestah so namreč tekali beli zajci, ki so ušli iz kletk prevrnjenega italijanskega tovornjaka. Voznik je zajčke naložil na Madžarskem in jih vozil preko Slovenije v Italijo. Ko je prehitro okrenil vozilo na ovinku, se mu je prevrnilo in pri več kletkah so se odprla vrata, nakar so zajčki pobegnili. Lov na nje se je nadaljeval do zgodnjih popoldanskih ur v zabavo otrok in odraslih.

PEGAVOST? — Diane Heilman ni pegasta, pregleduje le male magnetke, ki jih izdelujejo v tovarni Honeywell v Freeportu, Ill., ter jih uporabljajo pri raznih poslovnih strojih in avtomatih.

ASTRONAVTKE PRESKUSAJO — V Johnsonovem vesoljskem središču v Houstonu ugotavljajo strokovnjaki NASA sposobnosti inž. Marsha Irvin za polete v vesolje.

Slepici v Sloveniji

Po sedanjih podatkih je v Sloveniji 1850 slepih, v Jugoslaviji več kot 23.000, na svetu pa okoli 10 milijonov.

V Sloveniji zgubi vsako leto vid okrog sto ljudi. Zveza društev slepih ima na razpolago le skromna finančna sredstva in le nekaj usposobljenih zavodov.

Koliko nas je?

Konec letošnjega junija je imela Slovenija 1,819,000 prebivalcev ali za 19,000 več kot v istem času lani. V letošnjih šestih mesecih se je rodilo 15,285 otrok, umrlo pa je 9,766 ljudi.

Na tisoč prebivalcev je prišlo v tem obdobju 16,7 otrok, kar je več kot v katerem koli od zadnjih let.

Izsuševanje zemljišč

V prihodnjih petih letih bodo v severovzhodni Sloveniji izsušili približno 17,000 hektarjev močvirnih zemljišč in s tem razširili kmetijsko proizvodnjo.

Izsušena zemljišča bodo delno nadomestila 35,000 ha zemlje, ki jo bodo izgubili v prihodnjih letih zaradi gradnje hiš, tvarin, šol in cest.

Po letu 1980 bodo začeli izsuševati zemljišča na Dolenjskem in v Slovenskem primorju. V Sloveniji je še 150,000 ha močvirne zemlje.

Nekaj cestne statistike

V prvi polovici letošnjega leta se je pripetilo doma 17,994 prometnih nesreč. Zivljenje je izgubilo 1796 ljudi, čez 24,000 ljudi je bilo ranjenih.

Istocasno so zabeležili 62,489 prometnih nesreč, pri katerih ni bilo ne ranjenih ne mrtvih; nastala je samo gmotna škoda. Skupno škodo cenijo na 439 milijonov dinarjev.

Število smrtnih žrtev se je občutno zmanjšalo v Sloveniji in Vojvodini, najbolj pa povečalo v Makedoniji, na Kosovem in na Hrvaškem.

Nove elektrarne

Po novejših podatkih gradimo pri nas 44 električnih central s skupno močjo 9729 megavatov. To pa je več, kot je imel v začetku letošnjega februarja celotni elektroenergetski sistem v vsej državi.

Jugoslavija je sedaj eno največjih energetskih gradbišč v Evropi. V gradnji je 27 termoelektrarn in 17 hidrocentral.

Novi "bruci"

Na ljubljanski univerzi velja letos omejitev števila študentov v prvem letniku medicinske fakultete, kjer so jih sprejeli 200, ter na gozdarskem oddeku biotehnične fakultete, kjer se jih bo šolalo 40. Na vseh drugih fakultetah ter visokih in višjih šolah je vpis neomejen, razen na umetniških akademijah, kjer je pogoj za sprejem preverjanje umetniške nadarjenosti kandidata.

Na visoki šoli za telesno kulturo je treba opraviti test tako

imenovane motorične sposobnosti. Za študij na vseh fakultetah in višjih šolah ljubljanske univerze se je prijavilo 7132 kandidatov, 164 med njimi jih namerava študirati ob delu.

Posočje

Sredi septembra so močni potresi sunki z epicentrom v italijanski Furlaniji ponovno močno prizadeli številne kraje, ki jih je poškodoval že majski potres. V slovenskem Posočju sta bili popolnoma uničeni vasi Podbela in Breginj.

Veliko škode so utrpeli tudi kraji Sužid, Staro selo, Kobarid, Srpenica, Žaga, Kamno in mnoge druge okoliške vasi. Prizadetim prebivalcem postavljajo montažne hiše. Število se je povzpelo že nad 400. Do sredine novembra naj bi bili z gradnjo gotovi. Skupni hlev gradijo v Rovedišču, Breginju, Podbeli in v Volarjih.

Potresi — presenečenje

Po mnenju sodelavcev Geofizikalnega observatorija v Ljubljani so sedanji potresi s strokovnega stališča popolno presenečenje. Seizmološka statistika namreč ne beleži zaporednih potresov tako velike jakosti. Po potresu 6. maja je bilo pričakovati, da se bo zemlja umirila.

Vse kaže, da ni bilo tako. Na vzporednih prelomih zemlje se je aktivirala energija, ki je povzročala nove močne sunke. Takšnega primera sedaj v Evropi še ni bilo.

V Sloveniji so umrli:

9. novembra

V Šmartnem pri Litiji: Franc in Angelca Jerič;
v Hrastniku: Anton Utenkar;
v Mengšu: Franc Kos;
v Zakanju: Josip Mlinarič;
v Senozihi: Ciril Jerina;
v Loki pri Mengšu: Miha Skok;
v Celju: Jakob Zajc;
v Zagorju: Franc Roglič.

11. novembra

V Ljubljani: Marko Marčič, Jernej Kregar, Cecilija Stritar, roj. Taborne;
v Slovenskih Konjicah: Nada Krmelj;
v Pustem Javorju: Milena Pivec;
v Ljubljani: Ivan Stražišar, Žilva Sever, Elizabeta Ursic, roj. Varl;
v Polju: Peter Marter;
v Mariboru: Milka Reich;
v Kališah: Antonija Habjan;
v Laškem: Miroslav Juha;
v Melincih: Stefan Maroša.

12. novembra

V Malih Zabljah: Rudolf Pikec;
na Vrhniki: Jože Kogovšek;
v Ljubljani: Anton Remec, Telesfor Rosenstein, Miroslav Juh, Marko Zega, Joško Dolenc, Vinko Ažnik;
na Hribu nad Ribčami: Ciril Kraševc;
v Črnučah: Vinko Kos;
v Tacnu: Marta Setnikar;
v Trbovljah: Franc Plevnik;
v Župeči vasi: Alojz Jaklič;
v Polju: Andrej Savšek.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesni in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodi dr. Mitan in ga Barbara Pavlovič.

MALI OGLASI

Stanovanje oddajo
3-sobno stanovanje s kurjavo in razsvetlavo 1 ali 2 študentoma ali zakonskemu paru oddajo na 1761 E. 27 St.
Kličite tel. 871-7497 (177)

Priatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAGUN POMOČI DRŽAVE OHIO AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

Euclid — E. 222 okolica
zidan kondominij, 2 spalnici, klet, "pullman" kuhinja, idealen dom za začetek, spodnjih dvajset.

Euclid v bližini E. 222 St.
hiša s 3 spalnicami, z aluminiastim opažem, garažo, kuhinjo povezano z jedilnico, blizu trgovin, šol in javnih prometnih sredstev, cena za naglo prodajo — gornjih 30.

EUCLID

severno od bulevarda, 4 spalnice, moderna kuhinja s krasnim razgledom. Sprejemna soba z ognjiščem, dve kopalnici, dvojna garaža, samo \$52,900.

Izbira novih domov

v Euclidu pri E. 260 St. ranči s 3 spalnicami, dvoječek, 6-6, na istem področju, hiše na različnih ravneh, severno od Lake Shore E. 267 St., zidan ranč Westbrook, novi zidani dvoječki. E. 280 St. Vsi ti domovi so gradeni po naročilu.

UPSON REALTY
UMLA

499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9. (176)

Morajo prodati

Prostoren bungalow v Euclidu, 4 spalnice, nov aluminiasti opaž, garaža za 2 avta, krasna nova kuhinja, dve ljubki spalnici zgoraj opaženi z borovim lesom, dve spalnici spodaj, dnevna soba, jedilnica z vgrajeno omaro za posodo, dve novi kopalnici s preprogami, nove debele preproge v spalnicah. Bana, borovim lesom opažena razvedrilnica z novimi preprogami, zavese in bar. Slikovit privatni lot z več drevesi, ognjišče na plin in patio, dve shrambi nad garažo, blizu Indian Hills šole, igrišča in plavalnega bazena. Prodaja lastnik. Nobenih prodajcev! Kličite 531-0889. (x)

For Rent

3 rooms, plus bath, E. 63rd St.
Call 361-8042 M-F-x

Stanovanje v najem

4-sobno stanovanje blizu St. Clair Ave. oddajo 1 ali 2 odraslim in tudi 5-sobno stanovanje. Kličite 432-1324. (x)

Stanovanje oddajo

Trisobno preurejeno stanovanje oddajo v najem. Vprašajte na 6410 St. Clair Avenue. (175)

MUST SELL

Spacious Euclid 4 bedroom bungalow with 2 car attached arage. New Aluminum Siding. Beautiful new kitchen. Two lovely knotty pine bedrooms upstairs, plus two bedrooms downstairs. Living room and Dining Room with built-in china cabinet. Two new baths with carpeting. New shag carpeting in bedrooms. Fabulous knotty pine recreation room with new carpeting, drapes, and bar. Scenic private lot with many trees. Gas grill and patio. Two storage rooms above garage. Walk to Indian Hills School, playground and Swimming Pool. 531-0089 or 481-8985. (x)

V najem

pet sob s kopalnico, ogrev, številnik in refrigerator, spodaj, blizu sv. Vida. Kličite 381-7122! (177)

Help Wanted Male

Newspaper Pressman
Letterpress. Part time. or full time. Call Jim at 361-4038.

Help Wanted Male or Female

OFFICE CLEANING
Evenings. Monday thru Friday.
Call 398-5310 (174)

Help Wanted Female

SEAMSTRESS WANTED
Full time for dry cleaning plant.
Jay Dee Cleaners
878 E. 222 St. 731-7060 (175)

Avugst Senoa:

ZLATARJEVO ZLATO

Naj je bilo tako ali tako, ne glede na slabe čase so v Zagrebu dobro živeli. Mala naselbina je rasla in se razširila do ugodnega mesta in, ko so si bili bližnji postavili svoje dvorce na brdu Griču, ko je bila hrvatska gospoda prenesla svoje državne sabore v Zagreb, je mesto razmahnilo mlada krila ter je hitro preseglo vsa hrvatska mesta po časti, moči in slavi. Še več! Dokler je tuja sila zatirala druga hrvatska mesta in vasi, je ostala glava kraljevine trdna in cela in nikdar ni nad Zagrebom vihrala druga zastava kakor hrvatska.

Ali ta slava in ugled sta rodila v Zagrebčanih mržnjo in zavist. Mogočno plemstvo in duhovni velikaši so z neprijetnim občutkom gledali, kako naglo narašča meščanstvo. V teh trdnih občinah so namreč slutili jedro one svobodne vojske, pred katero so morale v poznejših stoletjih kloniti ponosne gospodske hiše. Nad vse mrzek pa jim je bil Zagreb, ki je bil duša teh občin. Stari kremeniti Gričani niso nikoli gledali pred gospodo v tla, temveč njej naravnost v brk. Zavoljo tega je prišlo do neštevilnih bojev. Velikaši so tu sami, tu po drugih grizli in ščipali meščane, kadar koli se jim je nudila prilika. Včasih pa so celo tožili Zagrebčane pred cesarskim dvorom, češ da so živ izrodek pekla.

Najhujša nasprotnika sta bila mestu najbližja sosedja: škof in kapitelj. Niti zgodovinarji ne mogla povedati vsega. Zgodilo se je, da so si včasih meščani in škof voščili bobneče "dobro jutro" iz železnih lombard. Bilo je, da je dal zagrebski škof v mestnem kopaljšču pri potoku uloviti mestnega sodnika in notarja ter ju dal pošteno preteptati. Castiti kapitelj je mesto včasih po večkrat prekel in obljubljal, da skozi tri stoletja ne bo vzgojil nobenega zagrebskega sina za duhovnika. Zelo pogosto se je zgodilo, da so kapiteljčani sredi belega dne na kraljevskem sejmu zajeli kar vso čredo volov. Zaradi tega je kri često namočila zemljo med kapiteljiskim in mestnim zidom in nemški arkebuzirji ter španski dragonci so imeli vražji posel, da so pomirili besne sosedje. Na kratko: živeli so kot sosedje in kot sosedje so se tudi tepili.

A kakor škof in kapitelj tako se je ravnala tudi vsa druga plemiška gospoda in njihovi ljudje. Medvedgrajski graščaki so bili že od nekdaj brezbožni in nasprotniki zagrebskega mesta. Zato se je neredko pripetilo, da so podili mestne kmete in hčere meščanov kakor volkovi jagnjeta. Gospodje Heningovci, susjedgrajski gospodarji, so včasih do golega slekli zagrebske trgovce, ki so šli na sejem. Zrinoviči so zasipali Zagrebčanom zlate in srebrne rudnike na Zagrebški gori in požigali kleti v Bukovcu. Vukovinski gospodje Alapiči so nekoč pri Sv. Klari prav po hajduško počakali mestno gospodo in, ko je prišel sodnik s svetniki na čolnu lovit ribe, so jih Alapiči zasuli z gorečo smolo, potolkli sodnika do smrti, vse nalovljeno in čolne pa brez kake pravice pobrali. Za posest Hrašča in Petrovine so se morali Zagrebčani boriti z vlastelo kraljevine Slavonije od vladanja Šišma Luksemburškega pa do Rudolfa II. Habsburžana.

Pravdanj je bilo zaradi tega dovolj. In učinek? Nebo visoko, a kralj daleč. Sablja in buzdovan sta bila v tistem času sodišče in zakon.

Tudi stari Gričani so morali nekaterikrat zagosti s pestjo ter izbiti klin s klinom. Čeprav so bili preprosti, so bili vendar do-

volj modri, da so na vso moč pazili, kako bi se zavarovali pred zlom. Najprej so skrbeli, da je bilo mesto močno in trdno, potem so se okoristili z medsebojnimi krvavimi borbami svojih plemenitih rabljev, a nazadnje so se hoteli z vsemi močmi polastiti vseh tistih važnih mest v bližini Zagreba, s katerimi je mogla postati njihova trdnjava še močnejša.

Močno kamnito zidovje, visoki stolpi, globoki jarki in velike železne puške okoli Zagreba niso bili toliko ščit pred turškim strahom kolikor pred velikaškim nasiljem. Izza tega zaklona so mestni fantje tako naklestili neljube goste, da je tekla kri. V šestnajstem stoletju je grička trdnjava dobivala hude udarce. Škof Simon Erdodi in Zapoljevci so zagrebsko obzidje porušili s smodnikom, ker so se bili Zagrebčani z arhidijakonom Petrom Kiepachom poklonili cesarju Ferdinandu in sprejeli v goste celo generala Don Pedra Lazu de Castilla in njegove španske regimente. Zaradi tega so mestni stolpi samevali in obzidje je ponekod zijalo. Da bi si verna Gričani nekoliko opomogli in da bi svoje obzidje kar najbolje zakrpali, jim je kraljeva milost poklonila ves dohodek Zagrebske tridesetnice. Mestna gospoda je ta dohodek pobirala zelo točno, a zdi se, da so krpali obzidje bolj slabo.

(Dalje prihodnjič)

Roster of Officers of Lodges and Clubs

OUR LADY OF FATIMA SOCIETY
NO. 255 KSKJ
Spiritual Advisor: Rev. Edward Pevec.
President Anthony Komorowski, Vice President Edward Furlich, (also Sentinel); Sec.-Treas. Josephine Trunk, 17609 Schenely 481-5004, Recording Secretary Mary Komorowski, Auditors: Jackie Hanks, Connie Schulz. Women's and Children's Activities: Sally Jo Furlich. Men's Sports Activities: Bob Schulz. — The Entertainment Chairlady is Mary Papp. — Meetings are held the second Wednesday of the month at secretary's home, 17609 Schenely Ave. at 7:00 p.m. — All Slovenian doctors in greater Cleveland areas to examine prospective members.

ST. VITUS CHRISTIAN MOTHER'S CLUB 1972-1973
Spiritual Director: Rev. Edward Pevec, Principal and Honorary President: Sister Mary Donna Lee, SND.
President: Mrs. Roseanne Piorowski, 1st Vice President Mrs. Pat Talani, 2nd Vice President Mrs. Lillian Krzywicki, Correspondence Secretary Mrs. Molly Postotnik, Secretary Mrs. Vera Hlad, Treasurer Mrs. Mary Jo Rom.
The meetings are held on the first Wednesday of each month of the school year in the auditorium.

ST. VITUS POST 1655, CATHOLIC WAR VETERANS
Commander, Charles Merrill
1st V.C., Joseph Baskovic
2nd V.C., John Oster Sr.
3rd V.C., Ludwig (Harry) Snyder
Treasurer, Richard Mott
Judge Advocate, James Slapnik Jr.
Medical Officer, Martin Strauss
Welfare Officer, Alphonse Germ
1 year Trustee James Logar Sr.
2 year Trustee Elmer Kuhar
3 year Trustee, Frank Jubi
Liason Officer, Dan Reiger
Historian, Anthony Grđina
Officer Of Day, Edward Ljub
Adjutant Robert W. Mills Sr.
Chaplain, Rev. Edward Pevec
Meetings are held every third Tuesday each month in our new Clubroom, located at 6101 Glass Av.
Purpose: To guard the rights and privileges of veterans, protect our freedom, defend our Faith, help our sick and disabled, care for the widows and orphans, assist those in need, aid in youth activities, promote Americanism and Catholic Action, and to offer Catholic veterans an opportunity to band together for social and athletic activities.

LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV
President — Rose Poprik
1st Vice President — Theresa Vegh
2nd Vice President — Marcie Mills
3rd Vice President — Kathy Merrill

Secretary — Patty Nousak
Treasurer — Jo Mohoric
Welfare Officer — Aggie Briscar
Historian — Irene Toth
Social Secretary — Anne Kern
Ritual Officer — Josephine Gorencic
3 yr. Trustee Jo Nousak
2 yr. Trustee — Theresa Nousak
1 yr. Trustee — Jo Godic
Meetings are held every second Wednesday each month in the Vet's Clubroom, 6101 Glass Ave.

AMERICAN SLOVENE CLUB
308 Richmond Rd.
Richmond Heights, O. 44124
President Mrs. Frank (Frances) Seitz, Vice President Mrs. Jane Kaplan; Treasurer Mrs. John (Rose) Grmsek; Recording Secretary Mrs. Joseph (Terry) Hocevar; Corresponding Secretary Mrs. Charles (Fran) Lausche.
Meetings held on the first Monday of each month, except July and August, at St. Clair Savings Association Club Rooms at 26000 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio.

ST. MARY'S HOLY NAME SOC.
15519 Holmes Ave.
Cleveland, Ohio 44110
President: Lou Koenig
Vice President: Ed Kocin
Slovenian Vice President: Rudy Knez
Secretary: Paul Znidar, 15606 Holmes Ave., Cleveland, Ohio 44110, Phone 761-6362
Treasurer: Art Eberman
Sick and Vigil Chairman: Frank Sluga
Program Chairman: Frank Zgonc
Marshalls: Joe Sajovic, Bill Kozak, Lou Jesek
Retreat Chairman: Leon Kokal
Youth Chairman: Paul Znidar
Jr. H.N.S. Treas. Leon Zavadnik
JR. H.N.S. PRES. Tony Rigler

ST. MARY - COLLINWOOD P.T.U.
1972-1973 Executive Board
Rev. Victor Tomc: Spiritual Advisor.

Sister Mary Andrew, Honorary President.
Mrs. Anthony Opalek, President.
Mrs. Richard Uszko, First Vice President.
Mrs. Frank Zalar, Second Vice President.
Mrs. Sallie Kerman, Recording Secretary.
Mrs. Anthony Grđina, Secretary of Educational Committee.
Mrs. Peter DeNardo, Corresponding Secretary.
Mrs. Louis Jesek, Treasurer.
Regular meetings will be held on the second Thursday of each month in Study Club Room (St. Mary's).

WESTERN SLAVONIC ASSOC.
(Zapadna slovanska zveza)
ST. CATHERINE LODGE NO. 29
President Christine Zivoder, Vice President Rose Aubel, Secretary John Pecnik, 3548 E. 75 St. 883-7436. Recording Secretary Albin Gribbons, Treasurer Jennie Stetz; Auditing Committee: Jane Gribbons, Mary Butara, Dorothy Augustine. Delegate S. N. Home Club is Frank Zivoder.
Meetings are held every 2nd Wednesday of the month at S. N. Home on St. Clair Ave., at 7:30 p.m. (Before the meeting premiums payable from 6:00 to 7:30 p.m.) Life insurance — All plans available for the entire family from birth to age 60. Indemnity Benefits — Indemnity — sick and operation benefits available to all adult members. Ask secretary for membership application. Enroll your friends in an insurance plan that offers you more than a Bank Savings Account. No tax involvements at any time. Draw reserve if needed and still protect your policy "Value in full." The Western Slavonic Association was founded in 1908 "Solid as the Rockies" — 147% solvent as per State Insurance Actuary. Highest annual dividends paid to members yearly.

BARAGA COURT NO. 1317 CATHOLIC ORDER OF FORESTERS
Spiritual Director, Rev. A. Edward Pevec
Chief Ranger, Rudolph A. Massera
Vice Chief Ranger, John J. Hocevar
Past Chief Ranger, Fred Sternisa
Recording Secretary, Alphonse A. Germ
Financial Secretary, Anthony J. Urbas - 1226 Norwood Road - 881-1031
Treasurer, Rudolph V. Germ
Trustees, Albert Marolt - Edward Prijatelj - Stanley Bencin
Youth Director, Angelo Vogrig
Visitor of Sick, Joseph C. Saver
Program Director, Anthony J. Vidmar
Senior Conductor, Joseph C. Saver
Junior Conductor, Joseph C. Saver
Senior Sentinel, Joseph V. Hocevar
Junior Sentinel, Elmer L. Perme
Field Representative, Frank J. Prijatelj - 845-4440
Meetings held third Friday of each month, Social Room, St. Vitus Auditorium, 8:00 p.m.

ST. MARY'S COURT # 1640 CATHOLIC ORDER OF FORESTERS
Spiritual Director Rev. Victor Tomc
Chief Ranger, Henry Skarbez
Recording Sec. Joseph Sterle
Financial Secretary, John Spilar, 715 E. 159 St., 681-2119
Treasurer Louis Somrak
Youth Director, Louis Jesek
Trustees: Virginia Trepal, Frank Kocin Jr., Wm. Kozak.
Past Chief Ranger: John Osredkar
Conductors: Bastian Trampus and Frank Mlinar
Field Representative, Frank J. Prijatelj, 845-4440
Meetings held every third Sunday in St. Mary's Study Club Room.

DAWN CHORAL GROUP (Slovenian Women's Union)
President, Pauline Krall; Vice-Pres-

ident, Josephine Trunk; Secretary, Ann Kohler; Treasurer, Fran Nemanich; Auditors: Ann Kristoff and Marie Hosta. Choral Director, Mr. Frank Zupan.

SLOVENE HOME FOR THE AGED
18621 Neff Rd.
Cleveland, Ohio 44119
TRUSTEES — 1975-1976
Frank Kosich, President
John Cech, Vice-President
Josephine Hirter, Rec. Sec'y.
Alma Lazar, Treasurer
Rudolph Kozan, Corresp. Sec'y.
AUDITING COMMITTEE
Joe Gabrowshek, Chairman
Marie Shaver, Ronald Zele, A. Lipold
FINANCE COMMITTEE
Ronald Zele, Chairman
James Richlak, Consultant
A. Lipold, Alma Lazar, Josephine Hirter
ADMISSIONS COMMITTEE
Marie Shaver, Chairman, Josephine Hirter, John Cech
HOUSE COMMITTEE
Joe Gabrowshek, Chairman, Frank Plut, Frank Kokal, James Kozel
PERSONNEL COMMITTEE
Tony Mrak, Chairman, John Cech, Louis Drasler
FUND RAISING COMMITTEE
Jim Kozel, Chairman, Jean Krizman, Josephine Hirter, Cecelia Wolf, Louis Drasler, Edmund J. Turk
MEMBERSHIP COMMITTEE
Alma Lazar, Chairman, Josephine Hirter, Jean Krizman.
PUBLICITY
Cecelia Wolf
The Slovene Home for the Aged

is a non-profit organization accredited by the national Joint Commission on Accreditation of Hospitals as a long term facility dedicated to the principles and standards of excellence for care and service rendered to patients and residents. Your donations make it possible for our aged and disabled to spend their remaining years in quiet dignity. For all information call: (area code 216) 486-0268.

EUCLID VETERANS CLUB
1976 Officers
President, Frank Jernejcic; Vice-Pres., Joe DeLost Jr.; Secretary, Chuck Kupetz; Treasurer, Frank Balash; Service Officer, John Feko; Sgt.-at-Arms, Joe Jagodnik; Judge Advocate, Lou Svetlic; Historian, John Cerbin; Trustees: Bill Dornbush, Jeff Morris, Fred Nevar, Steve Antolin, Jake Chesnic, Bill Nicholson, Ed Glicker, Bob Baughman, and Adolph Gulich.
Meets 1st and 3rd Monday of the month at Euclid Vets Club.

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB
President — Frank Zorman, Sr.
Vice President — Ed Pecnik
Financial Secretary — E. Kogovsek
Recording Secretary — Dick Beck
Keeper of Arms — Elio Erzetic
Auditors (3): Frank Beck, William Gerl, Shorty Boltzauer
Keeper of Grounds — Frank Truden
Trustees (5): — Renato Cromaz, Chairman, Elio Erzetic, Frank Beck, John Truden, Sr., and Frank Truden
Trapshooting League Chairman —

NOVICE- z vsega sveta
NOVICE- ki jih potrebujete
NOVICE- ki jih dobite še sveže
NOVICE- popolnoma nepristranske
NOVICE- kolikor mogoče originalne
NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

SOKOLARJI — Lov s sokoli je ponekod še vedno priljubljena zabava. V Tisnovu na Češkem imajo poseben klub ljubiteljev te zabave. Na sliki vidimo člane tega kluba pri pregledu in primerjanju njihovih krilatih lovcov.

RADOVEDNOST V PARIZU — Bruhanje ognja mladega človeka na ulici v Parizu je privabilo trop radovednežev.

Za vsakovrsna tiskarska dela

se priporoca

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZVANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Frvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE